

Instanța de fond: Judecătoria Edineț (sediul Briceni) (jud: A. Procopișina)
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud: A. Gheorghieș, A. Toderaș, A. Albu)

ÎNCHEIERE

13 decembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Tatiana Vieru
Nicolae Craiu
Oleg Sternioală

examinând chestiunea cu privire la admisibilitatea recursului declarat de Societatea Comercială „Linavan” Societate cu Răspundere Limitată, prin intermediul avocatului Odobescu Ghenadie,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Societatea Comercială „Linavan” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Biroului Vamal Nord cu privire la contestarea actului administrativ, restituirea sumei încasate excedentar, încasarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată, împotriva deciziei din 11 iulie 2017 a Curții de Apel Bălți,

c o n s t a t ă :

La 17 august 2016, SC „Linavan” SRL a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva Biroului Vamal Briceni solicitând anularea actului de inspecție din 08.07.2016; anularea declarației vamale DV-2 și a declarației privind valoarea în vamă a mărfurilor tipizată DVV-2, cu menținerea declarației vamale DV-1 și a declarației privind valoarea în vamă a mărfurilor în varianta inițială (tipizată DVV-1), revizuirea modului de calculare a plăților vamale după metoda 1 (art. 11 din Legea nr. 1380-XIII din 01.11.1997 cu privire la tariful vamal); restituirea sumei încasate excedentar în mărime de 4466,40 lei; încasarea prejudiciului nepatrimonial în mărime de 5000 lei și a cheltuielilor de judecată în mărime de 5000 lei, precum și alte cheltuieli aferente litigiului în cauză.

În motivarea acțiunii s-a invocat că, la data de 08.07.2016 SC „Linavan” SRL pentru trecerea frontierei a mărfii deținea pachetul de documente care sunt obligatorii conform Ordinului Serviciului Vamal nr.01-1 din 04.01.2016 cu privire la lista actelor necesare la efectuarea controlului documentar, conform căruia este aprobată Lista actelor necesare la efectuarea controlului documentar și Notele explicative. Conform anexei 2 pct. 1 a Ordinului nr. 01-1 din 04.01.2016 minimul actelor obligatorii sunt: factura, documentele de transport și actele permissive pe care SC „Linavan” SRL le deținea la momentul vămuirii. Dovadă a faptului că SC „Linavan” SRL deținea pachetul de acte minime necesare la momentul vămuirii constituie pagina documentelor anexate de broker-ul vamal la data de 08.07.2016.

A precizat că, Biroul Vamal Briceni nu poate nega faptul neprezentării documentelor care ar permite de a fi calculată valoarea în vamă a mărfii conform metodei 1.

A afirmat că, SC „Linavan” SRL a prezentat documente suplimentare care conform Ordinului SV nr.01-1 din 04.01.2016 anexa nr. 1 sunt necesare efectuării controlului vamal. Adică SC „Linavan” SRL a depus la maxim posibil toate actele necesare, cu toate că majoritatea dintre ele nu sunt obligatorii.

A indicat că, declarantul a prezentat documentele suplimentare pentru a exclude situația calculării valorii în vamă a mărfii după o altă metodă, în afară de metoda 1, însă colaboratorii vamali neîntemeiat au considerat imposibilă calcularea valorii în vamă a mărfii după metoda 1. Or, conform Ordinului Serviciului Vamal nr.01-1 din 04.01.2016 cu privire la lista actelor necesare la efectuarea controlului documentar SC „Linavan” SRL deținea pachetul de documente pentru a demonstra corectitudinea declarației vamale și totodată, dacă documentele necesare au fost prezentate, în opinia sa Biroul Vamal Briceni urma să calculeze valoarea în vamă a mărfii după metoda 1 a Legii cu privire la tariful vamal, ceea ce nu a făcut încălcându-se vădit drepturile plătitorului vamal.

A subliniat că, colaboratorul vamal verificând corectitudinea declarației DVV-1 a motivat că s-a constatat că marfa prezintă risc de subevaluare, documentele prezentate de declarant nefiind suficiente pentru calcularea valorii în vamă a mărfii și că mai sunt necesare careva acte suplimentare pe care le-a indicat într-un document separat conform art. 7 din Legea cu privire la tariful vamal. În mențiunile sale, organul vamal a indicat doar că marfa prezintă risc de subevaluare fără a indica ce risc s-a identificat: determinat sau potențial, prin urmare cele invocate de organul vamal rămâne a fi o simplă afirmație fără careva dovezi în acest sens. Dacă era să fie depistat riscul determinat, după cum s-a menționat supra, organul vamal urma să indice concret care este acel risc, iar dacă au fost bănuieli rezonabile a riscului potențial la fel urmau a fi identificate circumstanțele apariției lui.

A relatat că, conform sursei <http://www.customs.gov.md/ro/content/directia-analiza-riscurilor>, Direcția analiza riscurilor este o subdiviziune structurală a Departamentului de aplicare a legii din cadrul Aparatului Central al Serviciului Vamal. Colaboratorul vamal urma să cunoască faptul că în cazul în care întemeiat a suspectat o subevaluare a tranzacției de import, trebuia să întocmească un raport către șeful Secției valoare în vamă a Direcției valoare în vamă și clasificarea mărfurilor din cadrul Aparatului Central (în continuare SVV) cu sesizarea tranzacției de import perfectate și a temeiului suspiciunii. Mai mult ca atât, în Fișa nr. 1 nu este reflectată nici semnătura declarantului că ar fi primit de la pârât această fișă și nici nu se reflectă mențiunea declarantului că nu ar putea prezenta astfel de informații.

A susținut că, metoda 2 nu poate fi aplicată deoarece organul vamal nu dispune de informații privitor la tranzacții cu marfa identică. Aici, menționează că, SC „Linavan” SRL nu are acces la documentația altor persoane fizice/juridice care să conțină caracteristicile fizice, calitatea mărfii și reputația ei pe piață, țara de origine, producătorul și care importă tip asemănător de marfa, o asemenea informație o deține organul vamal, deoarece numai organul vamal are acces la programele securizate/sistemul informațional și care i-ar permite de a vizualiza o asemenea informație și pentru organul vamal acest lucru, de a verifica, nu este facultativ ci obligatoriu. Plus celor invocate, organul vamal după verificarea corectitudinii DVV-1

nu poate solicita o asemenea informație, întrucât o asemenea rubrică în care să fi trebuit indicarea informațiilor privitor la tranzacții cu marfa identică în declarația DVV-1 lipsește, această informație urmează a fi prezentată abia la completarea DVV- 2 și anume la pag. 4 a DVV-2 compartimentul „A” pct. 11 (a) rubrica „prețul tranzacției cu o marfa identică/similar”.

A menționat că, organul vamal trebuie să calculeze valoarea în vamă a mărfii în baza informației pe care o prezintă plătitorul vamal și în baza informației pe care o deține organul vamal, adică informația care se conține în Sistemul Informațional ASYCUDA World. Din fișa nr. 1 s-a bifat căsuța nr. 11 și anume certificatul de calitate eliberat de producător, însă rezultând din scrisoarea/certificatul expediat de ООО „Лесцентр” semnat și ștampilat de către directorul Croitorul C. prin care informează că pentru marfa importată de reclamant nu se eliberează asemenea certificate în țara producătoare. De astfel, consideră că administrația Biroului Vamal Briceni nu a ținut cont de ordinul Serviciului Vamal al RM nr.01-0 cu privire la lista actelor necesare la efectuarea controlului documentar din 04.01.2016, a ignorat total indicațiile organului ierarhic superior prin urmare a încălcat legislația în vigoare desfășurându-și în continuare activitatea sa după niște norme care sunt deja abrogate.

A susținut că, la pct. 2 al ordinului nr.01-0 din 04.01.2016 conform anexei 2 s-a aprobat Regulamentul cu privire la utilizarea actelor la vămuirea mărfurilor, prin urmare în conformitate cu prevederile pct. 29¹ din Hotărârea Guvernului nr. 1140 din 02 noiembrie 2005, declarația vamală se depune la organele vamale fiind însoțită de acte care confirmă datele înscrise în declarație, dar minimum de următoarele acte obligatorii: a) factura; b) documentele de transport; c) actele permise, necesare pentru acordarea liberului de vamă. Acest set necesar și suficient pentru calcularea valorii în marfa a vămii după metoda 1, au fost prezentate de către declarantul SC „Linavan” SRL, ba chiar și mai multe acte suplimentare au fost prezentate, dar cu toate acestea i s-a refuzat neîntemeiat și neargumentat de a fi calculată valoarea în vamă a mărfii după metoda 1. Conform pct. 12 din Instrucțiunea cu privire la procedura verificării corectitudinii determinării valorii în vamă a mărfurilor importate în situația în care, colaboratorul vamal acceptă valoarea în vamă a mărfurilor confirmată prin acte, însă întemeiat suspectă o subevaluare a tranzacției de import, acesta întocmește un raport către șeful SVV cu sesizarea tranzacției de import perfectate și a temeiului suspiciunii. Raportul se va însoți de copia declarației vamale de import și a actelor ce au stat la baza confirmării valorii în vamă, dar nici această obligație colaboratorul vamal nu a respectat-o, încălcând obraznic drepturile declarantului.

Biroul Vamal Briceni a solicitat de la declarantul SC „Linavan” SRL să prezinte încă careva acte suplimentare și menționează că conform pct. 3 din Regulamentul cu privire la utilizarea actelor necesare la vămuirea mărfurilor, din momentul solicitării de către organul vamal în procesul vămuirii a actelor suplimentare conform pct. 2, acestea se menționează în Actul de inspecție și devin obligatorii, însă nici această mențiune nu se regăsește, ceea ce iarăși constituie o încălcare a legii și prin urmare odată ce nu a fost inclus în actul de inspecție aceste documente nu sunt obligatorii.

Conform documentelor eliberate de către Biroul Vamal Briceni, declarantului SC „Linavan” SRL i s-a refuzat calcularea valorii în vamă a mărfii după metoda 1, din motiv că nu a prezentat în vamă toate actele necesare, însă conform art. 7 alin. (2) din Legea cu privire la tariful vamal în cazul în care este necesar de a confirma valoarea în vamă a mărfii anunțată, declarantul, la cererea autorității vamale, este obligat să

prezintă datele respective, cerință pe care declarantul SC „Linavan” SRL a îndeplinit-o prezentând Biroului Vamal Briceni toate actele necesare calculării valorii în vamă a mărfii importate după metoda 1. Prin urmare, SC „Linavan” SRL urma să completeze declarația tipizată DVV-1 și nu DVV-2 pe care i-au dat-o spre completare colaboratorii Biroului Vamal Briceni, motivând că nu are actele necesare.

Biroul Vamal Briceni efectuând vămuirea lotului de marfa, verificând corectitudinea determinării de către declarant a valorii în vamă a aplicat eronat și din motive neînțelese de reclamant o altă metodă, în afară de cea stipulată la art. 11 al Legii cu privire la tariful vamal, cu toate că valoarea în vamă a fost posibil de determinat prin aplicarea metodei specificate la art. 11 al Legii cu privire la tariful vamal nr.1380 din 20 noiembrie 1997.

Demersul scris expedit de către declarant organului vamal în privința evaluării vamale, efectuate de acesta din urmă, sau contestarea deciziei/actului de inspecție adoptat de autoritatea vamală nu a scutit declarantul SC „Linavan” SRL de achitarea drepturilor de import în conformitate cu evaluarea vamală efectuată, prin urmare solicită ca suma suplimentară achitată să fie restituită declarantului SC „Linavan” SRL.

A mai indicat că, prin acțiunile ilegale a Biroului Vamal Briceni i-au fost lezate drepturile protejate de lege, astfel a solicitat ca Biroul Vamal Briceni să recalculeze valoarea mărfii importate de SC „Linavan” SRL la data de 08.07.2016 și anume conform art. 11 al Legii cu privire la tariful vamal.

Nu este de acord cu mărimea plăților vamale calculate după metoda 6 a Legii cu privire la tariful vamal de către Biroul Vamal Briceni, consideră că calculul plăților vamale încasate excedentar în sumă totală de 4466,40 lei contravine Codului vamal al RM și Legii cu privire la tariful vamal nr.1380 din 20 noiembrie 1997.

A accentuat că, prin acțiunile ilegale a inspectorului Biroului Vamal Briceni, reclamantului i-au fost lezate drepturile protejate de lege, astfel Biroul Vamal Briceni urmează să recalculeze valoarea mărfurilor importate de SC „Linavan” SRL la data de 08.07.2016 conform art. 11 Legea cu privire la tariful vamal, rezultând din suma de 2795,20 dolari SUA curs de schimb 19,8317 lei și să restituie SC „Linavan” SRL suma încasată excedentar în mărime de 4466,40 lei, ceea ce constituie diferența dintre sumele încasate conform DVV-1 și DVV-2.

A afirmat că, în alte cazuri similare de import alți angajați ai Biroului Vamal Briceni au adoptat decizii /acte de inspecții prin care calculul taxelor vamale a fost efectuat pornind de la prețul contractual al bunurilor importate. Întru argumentarea poziției de încasare a prejudiciului nepatrimonial menționează că, Biroul Vamal Briceni a cauzat declarantului un prejudiciu nepatrimonial prin faptul că ore și zile la rând a fost „hărțuit” și ținut în vamă pentru a explica/argumenta de ce urmează ca marfa importată să fie calculată anume după metoda 1, a fost impus eronat de a prezenta suplimentar careva documente care nu erau obligatorii pentru calcularea valorii mărfii potrivit metodei 1, a cheltuit surse financiare adăugătoare, a suportat cheltuieli aferente pentru a întreține alimentară șoferul mașinii care transporta marfa, a fost nevoit suplimentar să-i achite un supliment la salariu. Un moment deosebit de important este că activitatea SC „Linavan” SRL a fost tulburată, întreruptă din motiv că materia primă care era importată a fost reținută neîntemeiat în vamă și a ajuns cu întârziere stopând astfel activitatea întreprinderii și pierderii termenilor contractuali cu alte firme cărora le realiza marfa finită. Concomitent, a mai menționat că, a pierdut clienți importanți și și-a știrbit reputația pe care a acumulat-o cu greu de-a lungul activității. Însă, cel mai

important factor în aceste relații este că datorită acțiunilor abuzive ale organului vamal se creează neîncredere în mediul de afaceri.

A declarat că, au respectat procedura prealabilă, însă drept răspuns, Serviciul Vamal le-a expediat scrisoarea cu nr. de ieșire 28/11-11710 din 29.07.2016 prin care s-a respins cererea prealabilă înaintată prin niște argumente formale. Concomitent s-au adresat cu o cerere prealabilă și către Biroul Vamal Briceni, deoarece persoana care pretinde că a fost lezată într-un drept al său se poate adresa la libera alegere organului emitent sau organului ierarhic superior. De la Biroul Vamal Briceni nu au primit nici un răspuns la cererea prealabilă.

Prin hotărârea din 26 ianuarie 2017 a Judecătorei Edineț (sediul Briceni) s-a respins ca neîntemeiată acțiunea înaintată de SC „Linavan” SRL împotriva Biroului Vamal Nord cu privire la contestarea actului administrativ, restituirea sumei încasate excedentar, încasarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată.

Prin decizia din 11 iulie 2017 a Curții de Apel Bălți s-a respins apelul depus de SC „Linavan” SRL, prin intermediul avocatului Odobescu Ghenadie, și s-a menținut hotărârea din 26 ianuarie 2017 a Judecătorei Edineț (sediul Briceni).

La 06 octombrie 2017, conform ștampilei aplicate pe plicul poștal (f.d. 170, vol. II), SC „Linavan” SRL, prin intermediul avocatului Odobescu Ghenadie, a declarat recurs împotriva deciziei din 11 iulie 2017 a Curții de Apel Bălți solicitând casarea acesteia, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului s-a invocat că, decizia contestată este neîntemeiată și pasibilă de a fi casată, deoarece instanța de apel nu a luat în considerare argumentele recurentului și nici nu le-a combătut în motivarea soluției sale, fapt ce a dus la o examinare superficială a cauzei, încălcând astfel drepturile declarantului la un proces echitabil.

Conform art. 434 Cod de procedură civilă, recursul împotriva deciziei se depune în termen de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale.

Decizia Curții de Apel Bălți a fost pronunțată la 11 iulie 2017. Conform materialelor cauzei, decizia instanței de apel a fost expediată participanților la proces la data de 22 septembrie 2017, conform scrisorii de însoțire și recepționată de către recurent la 27 septembrie 2017, drept dovadă servind avizul de recepție (f.d. 155, vol. II).

Astfel, Completul notează că recursul declarat de SC „Linavan” SRL, prin intermediul avocatului Odobescu Ghenadie, la 06 octombrie 2017, conform ștampilei aplicate pe plicul poștal (f.d. 170, vol. II), este în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de SC „Linavan” SRL, prin intermediul avocatului Odobescu Ghenadie, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care

acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de SC „Linavan” SRL, prin intermediul avocatului Odobescu Ghenadie, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursurile declarate nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de SC „Linavan” SRL, prin intermediul avocatului Odobescu Ghenadie, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de SC „Linavan” SRL, prin intermediul avocatului Odobescu Ghenadie împotriva deciziei din 11 iulie 2017 a Curții de Apel Bălți.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Tatiana Vieru

Judecătorii

Nicolae Craiu

Oleg Sternioală